

VERSLAG VLEERMUISONDERZOEK

projectnr: 18-0654 Oude gemeentehuis Rijswijk

Onderzoek gericht op:

- verblijfplaatsen
- migratie

In het najaar van 2018 zijn de eerste twee onderzoeksronden van het vleermuisonderzoek conform het vleermuisprotocol 2017 uitgevoerd.

bezoekverslag 1 vleermuisonderzoek oude gemeentehuis Rijswijk

Datum: 17 augustus 2018, *Aanwezigen:* Kees Mostert, Rudy van der Kuil (beide van Zoogdierwerkgroep Zuid-Holland), *Weer:* weinig wind, geen regen rond 17 graden, *Duur* 21.30-24.00

Waarnemingen: Aan de noordzijde van het pand werd een watervleermuis gehoord, rond 22.00. Aan het geluid te horen leek het er sterk op dat hij ergens uit het gebouw kwam gevlogen, vervolgens is dit dier nog een aantal minuten foeragerend gehoord langs de noord en westzijde van het gebouw. De foerageerlocatie is waarschijnlijk mede in de hand gewerkt door de hoeveelheid kroos die op het water ligt in het Rijswijkse bos.

De meest algemene soort was de gewone dwergvleermuis, vijf tot zes dieren waren aan het begin van de avond foerageren bij het gebouw waar te nemen. Later op de avond werden er twee territoriale gewone dwergvleermuizen gehoord aan de westzijde van het gebouw. Ruige dwergvleermuis is niet waargenomen, de kans daarop kan in september aanmerkelijk groter zijn.

Verder zijn er een paar rosse vleermuizen gehoord. Dit betrof overvliegende exemplaren zonder specifieke binding met het plangebied / onderzoeksgebied.

Overige waarnemingen: egel

Bezoekverslag 2 vleermuisonderzoek oude gemeentehuis Rijswijk

Datum: 20 september 2018, *Aanwezigen:* Kees Mostert, Rudy van der Kuil (beide van Zoogdierwerkgroep Zuid-Holland), *Weer:* weinig wind, geen regen rond 20 graden, *Duur* 22.30-24.30

Waarnemingen: Boven het water in het park werd nog een foeragerende watervleermuis gehoord. Er is hierbij verder geen relatie tot het gebouw gevonden.

De meest algemene soort was de gewone dwergvleermuis, vier tot vijf dieren waren aan het foerageren bij het gebouw. Later op de avond werden er twee territoriale gewone dwergvleermuizen gehoord aan de westzijde van het gebouw, gelijk aan de situatie die we in augustus hadden aangetroffen. Ruige dwergvleermuis is niet waargenomen.

Verder geen overige waarnemingen van vleermuizen

Voorlopige conclusies op basis van eerste twee onderzoeksrondes

- Er zijn geen aanwijzingen voor een winterverblijf van vleermuizen in pand.
- Er kunnen maximaal 2 paarplaatsen van gewone dwergvleermuizen aanwezig zijn aan de buitenzijde van het pand.
- Er is bij de eerste onderzoeksrunde 1 watervleermuis bij het pand gehoord. Of deze waarneming duidt op een verblijfplaats in het pand is onduidelijk. De onderzoeksrondes in 2019 moeten meer duidelijkheid verschaffen over de al dan niet aanwezigheid van een verblijfplaats watervleermuis in het gebouw. Hierbij moet worden aangetekend dat de aanwezigheid van zomerverblijven van watervleermuizen in gebouwen nogal uitzonderlijk is en dat de kans op de daadwerkelijke aanwezigheid van een verblijfplaats van watervleermuis in het pand dus gering is.
- Dat er geen aanwijzingen zijn dat het pand een functie voor andere vleermuissoorten heeft.
- Er zijn tot dusver geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van specifieke migratieroutes van vleermuizen rond het pand.

Aanbevelingen voor mitigerende maatregelen

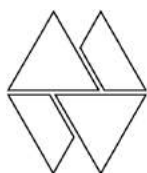
Zeker zijn vastgesteld twee paarplaatsen van gewone dwergvleermuis. Ter mitigatie voor het mogelijk verdwijnen of verstoren van deze twee paarplaatsen kan de volgende maatregelen worden getroffen:

- Het per aangetroffen paarplaats aanbieden van 4 vervangende paarplaatsen. In dit geval kunnen dus 8 vleermuiskasten welke geschikt zijn als paarverblijf voor gewone dwergvleermuis in de directe omgeving van het oude gemeentehuis worden opgehangen. Geschikte plaatsen zijn de toren naast het gemeentehuis (object is te klein voor het ophangen van alle 8 vervangende vleermuiskasten en er moet natuurlijk toestemming zijn om aan de toren kasten op te hangen) en de bomen aan de rand van het Rijswijkse Bos en de bomen in het parkje tussen het oude gemeentehuis en de Rijswijkse Schouwburg. Alternatieve plaatsen voor het ophangen zijn eventueel ook de woonblokken in de directe omgeving van het oude gemeentehuis. Ook hier echter moet dan eerst toestemming voor verkregen worden van de woningeigenaar.
De volgende kasten zijn geschikt: Schwegler 1FF en Vivara VKWS01.
De kasten dienen uiterlijk eind maart 2019 te worden geplaatst voordat de vleermuizen uit hun winterrust komen. Ze hoeven niet noodzakelijkerwijs al eerder te worden geplaatst.
- Bij het uitwerken van de renovatieplannen moet rekening worden gehouden met het inbouwen van een aantal vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen. Deze kunnen achter de gevelplaten worden aangebracht.
- Het verdient aanbeveling kapotte ramen en dergelijke te repareren / af te dichten. Dit verkleint de kans op de mogelijkheid dat vleermuizen (en vogels) zich in het pand kunnen begeven en daar eventueel een verblijfplaats (of

nesten) kunnen vinden (maken). Vooraf dient men er zeker van te zijn dat er zich geen vogels meer in het pand zitten.

Voor vragen over dit tussentijdse verslag kan contact worden opgenomen met Edward de Boer.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001: 2015. Bureau Waardenburg hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg bv
Onderzoek en advies voor ecologie en landschap

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10
info@buwa.nl www.buwa.nl